

הנדון: שינויים בכללי החבות בדמי ביטוח לאומי/בריאות – תיקון 103 לחוק הביטוח הלאומי

לאחרונה פורסם חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 103), התשס"ח – 2008 (להלן: "התיקון").

התיקון קובע מספר שינויים בכללי החבות בדמי ביטוח לאומי וכנגזר מכך, גם בכללי החבות בדמי ביטוח בריאות. תחולתם של שינויים אלה נקבעה ליום ה-1.1.2008.

להלן מובאים עיקרי השינויים:

1. שינויים בכללי החבות בדמי ביטוח לאומי/בריאות לגבי הכנסות פסיביות

על-פי התיקון, מי שיש לו הכנסה פסיבית וכן הכנסה ממקורות נוספים לרבות שילוב של הכנסה ממשלח-יד והכנסה מעבודה – יחויב בתשלום דמי ביטוח גם בעד הכנסתו הפסיבית, אף אם היא פחותה ממחצית סך הכנסותיו. עם זאת, נקבע בתיקון כי הכנסה פסיבית כאמור שאינה עולה על סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע במשק (שהם כ-22,500 ש"ח לשנה), לא תובא בחשבון לעניין תשלום דמי ביטוח. כלומר, הכנסה זו לא תחויב בדמי ביטוח.

2. נקבע כי ההכנסות הבאות פטורות מדמי ביטוח

(א) הכנסה החייבת מדיבידנד גם בידי בעל מניות מהותי, שאינה הכנסה של חברת בית וחברה משפחתית (התייחסות להכנסה זו מובאת בהמשך).

(ב) הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיף 125ג(ב) או (ג) לפקודת מס הכנסה, כלומר הכנסה מריבית לרבות דמי ניכיון, שלא חלים לגביה הסייגים שנקבעו לעניין זה כגון הסייג המתייחס להכנסה מריבית בידי "בעל מניות מהותי".

(ג) הכנסה מדמי שכירות שחלות עליה הוראות סעיף 122 לפקודת מס הכנסה, כלומר הכנסה החייבת במס בשיעור 10% ללא זכאות לניכוי הוצאות, לקיזוז הפסדים ולפטורים, או הכנסה מדמי שכירות מהשכרת מקרקעין מדירת מגורים מחוץ לישראל לפי סעיף 122א לפקודת מס הכנסה החייבת במס בשיעור 15% ללא זכאות לניכוי הוצאות, לקיזוז הפסדים, לפטורים ולזיכוי ממס זר.

(ד) הכנסה שאינה הכנסה מעבודה כעובד או כעובד עצמאי, הפטורה ממס לפי כל דין, למעט הכנסה מפנסיה מוקדמת ולמעט הכנסה שיקבע שר האוצר, בתקנות בהסכמת שר הרווחה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

כלומר, בעקבות התיקון כל הכנסה הפטורה ממס הכנסה כגון: הכנסה מדמי שכירות מהשכרת דירת מגורים הפטורה ממס, הכנסה מהפרשי הצמדה הפטורה ממס לפי סעיף 9(13)

לפקודת מס הכנסה וכו', אינה חייבת בדמי ביטוח, זאת בתנאי ששר האוצר בהסכמת שר הרווחה ובאישור ועדת-הכספים של הכנסת לא יקבע אחרת.

בנסיבות אלו, ולאור התיקון שחל ברשימת ההכנסות הפטורות מדמי ביטוח, הרי שהחשיבות העיקרית בחלק זה של התיקון הינה ביחס להכנסות הפטורות ממס הכנסה והכנסות מדיבידנד שאינן חייבות עוד בדמי ביטוח לרבות בידי בעל מניות מהותי ובלבד שאינן מחברת בית וחברה משפחתית.

מנגד, החשיבות ביחס להכנסות פסיביות שאינן הכנסות מדיבידנד ואף אינן פטורות מדמי ביטוח כגון: הכנסות פסיביות מהשכרת נדל"ן שאינו דירה המושכרת למגורים בפטור ממס או ב-10%, הכנסות של דירקטורים ועוד, אשר עד היום לא התחייבו בדמי ביטוח ובעקבות התיקון עשויות להתחייב בדמי ביטוח בכפוף לתקרה המעודכנת ובהנחה שעולות על 25% מהשכר הממוצע (כ-22,500 ש"ח שנתית).

3. שינויים בכללי החבות בדמי ביטוח לאומי/בריאות לגבי חברת בית וחברה משפחתית

לפי הוראות פקודת מס הכנסה, הכנסותיה של חברת בית וחברה משפחתית מיוחסות לצורכי מס לבעלי המניות. עד התיקון, הייחוס האמור לא חל לעניין החבות בדמי ביטוח לאומי/בריאות כלומר, החיוב בתשלום דמי ביטוח נדחה למועד חלוקת רווחי החברה לבעלי מניותיה.

כתוצאה מהתיקון נקבע, כי הכנסה שהפיקה חברה כאמור לעיל בשנת המס תחשב כאילו חולקה בסוף אותה שנת-מס לבעלי המניות בהתאם לזכאותם היחסית ברווחי החברה ותחול החבות בדמי הביטוח בהתאם ובכפוף לתקרה.

בכבוד רב

קרלמן - רואי חשבון